

צלקות

שרון פזנר בגלריה זוזו

חלל עבודה בתל אביב, מפנה גב קירות להמולה שמסביב. תריסי זכוכית מוגפים, חלביים, מסננים מראות ורעש מכוניות ועבודה שבחוץ, מאפשרים רק לרחש אפרפר, מיזע, מקומי של רחוב המסגר לחדר פנימה. אווירת תעשייה ומגורים דחוסה מיתרגמת על ידי שרון פזנר ליצירת סדרות של יצירות בטון. הנושאים חסרי יומרה, ישירים, מזכירים לקסיקון של דימויים מבניים, בסיסיים: מדרגות, חלונות, תכנית, חזיתות.

עולם האדריכלות התמודד כבר בעבר עם הבטון החשוף כחומר שמתיימר להדגיש את האמת הפנימית של הבניין. הברוטליזם (béton brut), שם שטבע האדריכל הצרפתי לה קורבוזייה) הציב במשך כשלושים שנה (1950-1980) את הקיר האפור, הכן והאותנטי בחזית בנייני ציבור ומגורים רבים ברחבי העולם וגם כאן בישראל. זו היתה שפה אדריכלית, מרחבית, שעל אף מהותה הגברית, הכבדה והנחרצת, ביקשה להציע קלילות, אווריריות, תאורה טבעית ותחושת תנועה וחופש בתוך הבניין ומחוצה לו. במהלך השנים נטשו בניינים רבים, הבטון התיישן והחל חושף תחתיו את שלד הבניין החלוד, ופירושים אסתטיים חדשים של האדריכלות הפוסט-מודרנית והעכשווית החלו להיטמע בתודעה הציבורית.

האמון בבטון כחומר גמר חזר במחצית שנות השמונים וקיבל ביטוי דווקא ביפן. הניסיון המודרני של האדריכלים המקומיים לצטט את מורשת העבר באמצעות חומרי בניין חדשים וישנים, הוביל לתוצאות מפתיעות. הבטון החל לשחק את תפקיד המחיצה היפנית הטיפוסית, ושיקף את קצב הקומפוזיציה ומודול הבנייה המסורתית. התבנית קיבלה עכשיו פירוש קפדני חדש, שהדגיש ביציקה מכלול של טקסטורות שנעו בין אזכורי מגע של בד, עץ וברזל, וקלטו כל אחת בתורה את האור בצורה שונה וייחודית.

רקע סיפורו המתגלגל של הבטון בארכיטקטורה ניכר בעבודותיה של שרון. נראה שבין שני הקצוות שהוזכרו היא נוקטת עמדת אמצע, ומחברת בדרכה את הפן הברוטלי - המצולק והחשוף, עם זה הנשי, המסורתי והליירי. הבטון שלה נוצק אל תבניות נייר רכות. קרטון הקאפה שגילתה באקראי, ניתן לשליטה ומניפולציה ו"מאלף" את החומר על פי כלליה של האמנית. קווי מתאר חרוצים ודומיננטיים ממסגרים אריג עדין ומרגש של מרקמים, משרתים בכל פעם מסר או סיפור אחר.

אוצר: יוסי וסיד

